

U KWĪSA KWĀKIBILI

KWA NTWA

 Tata gwitu Gwakumwanya, bo uswe tukwisa kwa Ugwe ikilo iki, mu Ngamu inganigwa yila iya Ntwa Yeso, uswe tuli basangalufu fiyo bo uswe tukusegeléla amasiku amíkemo aga, tumenye ukuti aka kakwimilíla akabalilo akakulumba pa kisu. Ikyène ko kabalilo káko lila ilyíkutisye-lósa i Likemo lyāténdekigwe, ukuti abōnàngi abayōnge abapelakisa babagíle ukuténdekigwa ukuya bābùke nu kuyanalo u lusūbilo ulu lúlo uswe tulinalo nkati mu fipāmbàga fyítu ikilo iki, ukuti ilisiku limo Umwēne isa kwisaga kangí. Kangi ikilo iki, bo ngusegeléla ikigemo iki, ukwisa ukukinda mu kifigo, nukupilika ulwimbo lwayiolo ulu, “Uswe twísa kuya nu ndūngu ugwapamwanya ugwakwísila-ku-kāya, ifyínja ifyākipānda amaelifu malōngo,” kikutwāla ukugomokesya ifikūmbusyo fya fyínja fíngi ifi-fikīndilépo akabalilo káko uswe twālyāgène kuno mu kipānga bo lukālí lukānda uluyigo ulukulumba ulwākisu-kyōsa. Kangi, Tāta Kyala, uswe itolo tukwikyēla amīnogōno gala.

² Kangi mukuboneka kanunu mu moyo gwitu ukuti uswe tukugomokela kangí ikilo iki ukwanda kimo mwa sasanio syaiyolo kūko abōnàngi bikukōlèla pānja kuli i kisa, kangi kūko ungomokelanyuma ikutēndēka ifīndu kanunu na Kyala kāngi. Kangi u Mbepo Mwikemo yo Mundu unkulumba mu lukomano, Yūyo ikwēga ubukolelèlo nu kulagila, kangi ikutwāla uswe u Nkati gwa Būmi ukwisila mu Lisyu. Kangi uswe tukusuma ukuti Umwene ikubumbulusyaga uswe ikilo ukufuma ku lusasanio ulu, bumbulusya ababine na bapina, kēmēsya u mwītiki aligwēsa, nu kwēga u lwīmiko ukufuma mu inyīyūlo isi sīsyo uswe tubíkile pānja. Kabuno, Tāta Kyala, ikyene kyo itolo ku lugīndiko nu lwīmiko lwa Ngamu Yāke ukuti uswe tukusuma ikyēne. Amení.

³ Iki kyo kufwānikísya ulufīngo ulu une nātēndíke ifyínja kalongo-na-kimo ifi fikīndilépo. Akabalilo katali kakusyungutila ku kyene, loli ukugomokela ku kipanga ku lusasanio. Kangi, lilino, uswe tumenye ukuti akapānga kītu akanini ko katumukilwe mu fwāsi kuli ulusasanio, lōli uswe twísa kwilūndika nkati muno, kangi ikinunu ukukinda-fyosa iki uswe tubagíle, ku kilo inandi isi sikwísága, ku lwīmiko lwa Kyala.

⁴ Kangi une nkiganíle ukuya nu lukomano nkipānga. Amabuyo amīngi, uswe tukuyanasyo isyēne mu mastedium, kangi mu malubīngilo, kangí mu bukinilo, loli kilipo

ikindukimo ikikindane akabalilo kako ugwe uli nalo ulwēne nkipanga. Kukuboneka ukuya ukwēne ko kunogako, bulilanisi bwakifukiko akabalilo kâko ugwe uli nkipānga. Panja mu mbukinilo mula, mabuyo gankīsu, uswe tukupalisya panongwa ya lusako ulwa kuya panja pala, lōli icyēne kikuboneka ngati ukuti ugwe kwāga ukukamandigwa, ngati amaka ga misyētāno, ukuti ugwe kufimbilisigwa ukubongotola ukukīnda bo ulusasanio lukānda ukwāndamo siku. Kangi polelo akabalilo kako ugwe kwisa nkipanga, icyene kyo buyo kuko Kyala ikwitugasya, icyene kyo kwisa ku nyumba Yake ukuya nu lukomano.

⁵ Kangi lilino uswe tuhobwike ikilo iki ukukēta fingi fya fisyo ifyaiyolo ifi une nāketile ifyinja ifi fikindilepo mu bumalikisyo bwa butumīgwe bwāngu apa pa kipānga. Ngukēta Nkundwe Graham nkati, kangi Nkundwe Curtis, kangi Kalumbu Angie, kangi Kalumbu Gertie apa, kangi Nkundwe Cox na Kalumbu Cox, kangi, o, mwe, bingi ba umwe, Kalumbu Spencer na Nkundwe Spencer, kangi mwesa ba umwe muno. Uswe tuli bahobofu fiyo. Māma, na Nka. Slaughter, kangi nkundwe ukukilania apa, itolo ifibugutila ifikulumba ifya umwe, pōpe. Balinga aba bali muno ukufuma akabalilo aka uswe twalyāndīle kunyuma, une ngusanusya akabalilo kâko une nālekile mu luyigo ukubūka pānja? Unko uswe tukēte amaboko ginu. Mōsa ukukilania i kipanga ikilo iki, itolo kēta amaboko. Ikyo kyo kinunu fiyo.

⁶ Lilino uswe tuli . . . tumenye isasanio sila sikwīsa na Mbepo Mwikemo. Umwēne yo Yuyo Uyu ikutwāla ulusasanio. Kangi uswe tukabagila ukubōmba icyēne twībēne, uswe tubagile itolo ukutēndēka ukwīyūla kula; kangi Kyala ikufimbilisigwa ukusaya ukwīyūla kula, kangi uswe tukusūbila Umwēne isakubōmba.

⁷ Une nāmbulaga unkasi gwangu pa nsebwe ukusuluka . . . Une ngāli nu lusako nukulya ifyakulya ikilo iki. Ikyēne kyo kwīkolania fiyo. Iyēne yāli sala ya bubili mmayolo pamusi bo ngāli une ngafwāla ni syāti mma, ukufuma pa kabalilo une ndinkusumuka mmayolo ulubunju. Ikyo kyo kiyabo kya telefoni. Kangi icyēne kyo itolo pa sala ya bubili akabalilo kâko une nāli ni kyālululu kuli u Dok. Sam Adair mu Louisville. Kangi akabalilo kako . . . Kangi polelo mingi fiyo amabukukōlelo agāngi, kangi abaiyolo. Yumo ukufuma ku kipatala, alinkuti, “Ena, uswe twāgūlile akabalilo ukufuma pa kabalilo, kangi linga u gehena kō kubibipo akabalilo kako uswe tukufika kula ukukinda iki ubupelakisa ubu bufumila pakuya, ukugūlila.” Kangi itolo ukulalata kangi ingúto ukufuma paliposa, abamia ba balumbilili.

⁸ Kangi, une ngukubula ugwe, uswe tuli nu bumi mu limo mwa masiku amakulumba aga ikisu iki kimēnyemo siku, kamo mwa

tubalilo utukulumba-ukukinda. Kangi une na nsangalwike fiyo ukuketa i njala mu ndumbula sya bandu kuli fingipo fya Kyala.

⁹ Lilino une negile pa ndumbula yangu, ngwiputa ukuti ikylene kili mu bwigane bwa Kyala. Kangi, nakumbukila, balipo abandu bamo bimile kunyuma kula. Une nguswiga... Uswe tuli ni—ni kikota apa, akatapwa akanini, une nguswiga linga mu njila yimo uswe tukabagile ukutendekesya akatapwa akanini kala. Bamo mwa bakikulu... pamo ikindukimo, bimile kunyuma kula, ukuti uswe tubagile lumo... Kuno, nguswiga linga bamo mwa bene kuno pamo ikindukimo, itolo endaga kula nu kufika pa kitapwa pamwanya pa kuno, pamwanya kuno nkyeni. Lumo... Nkundwe Ben, uswe tuli basangalufu ukukubona ugwe nkati, akabalilo kabumalikisyo une nakubwene ugwe une nali mu Lukubo lwa San Fernando, California, imilungu iminandi igi gikindilepo. Kangi kuno galipo amabuyo pamwanya apa linga ugwe kupasya ukwisa pamwanya, umwe—umwe bandu mu nyuma mwe mwimile. Kangi lilino linga ugwe kulonda ukwisa pamwanya, fiki, isaga itolo pamwanya. Apa kilipo ikikota ikyakongelapo pamwanya pa kigemo apa, kangi ubuyo bumo ubwakongelapo apa, kangi ifyene fisakwegigwa pa kigemo. Uswe tukulonda umwe ukuya itolo bikyele mumo umwe mubagile.

¹⁰ Kangi une ndinkumbula unkasi gwangu ukuti une naali nu lufingo nimwene ukuti nu butuli bwa Kyala, Une ndikulondesya ukukolelela ubulumbilili ubu akabalilo katali'mma, ngulonda ukuyoba amaminiti malongo matatu, u Ntwa itikisyege. Kangi ikyo kisakuyaga kiswigo mu kyene, panongwa yakuti une—une itolo ngabagila ukwandako mbibimbibi fiyo. Kangi, loli une—une itolo ngufimbilisigwa ukugela, kangi panongwa ya... Kangi polelo akabalilo ka kwisa uswe tuli, iki, kilabo nkilo...

Ikilo iki, ikimanyisyo kyangu kyo: *U Kwisa Kwakibili Kwa Ntwa.*

¹¹ Kangi kilabo nkilo kyo kilo kya mugonesyo, kangi une ngulonda ukuyoba isya *Mugonesyo* ukufuma ku bwimilo bwa Lwitikano Ulukulu. Kangi uswe tuli... Kilabo nkilo kyo kilo kya mugonesyo kyakwitikisigwa, kabuno ikylene kyo kilo iki u Ntwa gwitu apefyigwe. Kangi ikylene kyo kilo kyitikisigwa ikya mugonesyo. Kangi ukufuma pa ngomano kilabo nkilo, ulukomano lwa bwila lwa bulumbilili, polelo uswe twisakuyaga nu mugonesyo. Kangi aligwesa ikukoleligwa ukwisa na uswe kangi—kangi ukulililanila na iki ikindu ikyalwimiko iki kyalekigwe nu Ntwa Yeso kwa uswe.

¹² Kangi polelo ikilo ikikonge, u Ntwa itikisyege, ukuya kilo kya kukomeligwa, Une ngunyonywa uku—uku ukwega, ukufuma ku buyo—bwimilo ubukindane lumo ukufuma ku iki umwe mwisa kupilikaga pa rediyo, *U Kukomeligwa.*

Kangi polelo pa Mpyagilo nkilo, *U Kubikigwa-mwipumba.*

¹³ Ndungu kulubunju pa sala ya ntāndatu, ububōmbelo bwa kipānda-lisuba. Pa sala ya kalongo, ububōmbelo bwalosyo, kangi linga balipo abēne ukósigwa. Kangi polelo indumi ya Paasa.

¹⁴ Kangi ikilo kya Ndungu, u Ntwa itikisyeye, uswe tukugūlila i ndumi imbimba pa *U Buketi bwa Busyuke*, kangi ulukomano lwa bubumbulusyo. Ingomano syābwila sya bubumbulusyo bomūmo uswe tukuyila nasyo nu lukomano panja mu—mu lukomano lwa bwilabwila, ugu gukwisa u pa Ndungu nkilo. Kangi linga umwe mukakibonāmo siku icyēne, kangi abīninu bakakētāmo siku ubukēti ububoneke bwa Yeso unsyūke, une ngusubila ukuti Umwēne ikubonebaga bo mumo Umwene abombile mu fyinja ifi fikindilepo mu ngomano, ikuboneka papapa apa kangi ukubomba ifindu filafila ifi Umwene ābombile akabalilo kako Umwene āli apa pa kisu. Kangi uswe tukugūlila akabalilo kala, u kwisa . . . uko ko kwisa.

¹⁵ Uko ko kotalusya, semaga itolo pamwanya kangi ipelaga gwīmwenē itolo ukuya gwākwihobōla mūmo kibagile. Kangi une nguswiga linga lumo kilabo nkilo uswe tubagile ukupimba ifikota fimo pabuyobumo. Lumo ukusuluka ku i—ku batēndekānīfwa pamo kubuyobumo kūko uswe tubagile ukwēga fimo ifyākōngelelāpo, lumo ukwēga ukusyūngutila pa mbafu. Uswe tukulōnda aligwēsa ukuya gwākwikyēla mūmo kibagilile ukuyila.

¹⁶ Balinga bangānile u Ntwa na fyōsa ifi fili nkati mwa umwe? Lilino unko uswe itolo tubike amalugano gītu kubwa kwa Kristi kangi itolo nu kēta lilino. Uswe tukaya apa kuli fimanyisyo, uswe tuli apa ukuntufya u Ntwa. Kangi uswe tuli itolo apa ukunkōlēla aligwēsa gwa kimanyisyo kilikyosa, lāngi, luko, icyēne itolo kikaya ni mbōmbo apa, uswe twe itolo tukwisa nkati ukummwīpūta u Ntwa, kangi pisakuyapo sinda gwa sala gwa kwimba kwa kayilo-kaiyolo kangi—kangi bo ingomano sikānda. Kangi, lilino, kilabo nkilo une nguyaga pakugela ukwanda itolo bo ulu ikilo iki, katikati, linga kwābagile, pa sala ya lwele, nu kusātisya pānja itolo na bubwēngo bomūmo uswe tubagile ukuti uswe tubagile ukwisa ukugomokela ikilo ikikōnge.

¹⁷ Kangi, lilino, aligwesa ikwambililigwa. Kangi, abayāti bītu, umwe mwe mukwāmbililigwa ukukīndāpo ukwisa muno ku bulīlanisi kangi mbimbibi bo ububōmbelo bumalike, umwe bāndu ba kipānga apa mwe mukwisa kuno, kētēsya ukuti umwe mukuponia ikiboko kya aligwēsa yu umwe nububagile mubagile. Itolo yaga . . . Itolo leka imbasa pāsi lilino, kangi itolo yaga na kabalilo akanunu. Kangi ugwe utikumanya iki u Ntwa gwītu abagile ukubōmba, aka ko kabalilo ka Pāsa kangi uswe tukugūlila itolo ifindu ifikulumba.

¹⁸ Lilino, mu Lisyu ilisayigwa, une ngulonda ukubala itolo i—i linandi, pamo ulukindi pamo ibili, ukufuma mwa Nongwaininu

ya Mwikemo Luka, kangu untu gwa 15, ilinandi lya 8:

Pamo yo nkikulu nki ali nu tupatu twa siliva, linga umwene isa kuyōngēsya akayabo kamokene, ati kwāsya i kandulo, nu kupyāgila i nyūmba, nu kulōndēsya palipōsa mpaka umwēne akāgile akēne?

Kangi akabalilo kāko umwēne abōmbile akāgile akēne, umwēne ikukōlēla abinake bāke na bapalamani bāke palikimo, ikuyoba, Sangalukaga na une; kabuno une nkāgile akayabo aka une nayōngīsye.

¹⁹ Lilino, ilyo libagile ukuboneka ngati Lisimbo ilikindane fiyo ku Kwisa Kwākibili kwa Kristi, kangu . . . lōli ilyēne lyo kuyoba isya Kwisa Kwākibili kwa Kristi. Kangu ikimanyisyo ikikulumba iki kikyō uswe tulinakyo apa pankyēni pa uswe lilino kyo kimo mwa fimanyisyo ifyakulōndigwa ukukīnda-fyōsa ifimanyisyo mu Busīmbe Ubwīkēmo bōsa. Kikayapo nakimo ikyakulondigwa fiyo bo u Kwisa kwa Ntwa Yeso. Kabuno linga Umwēne atikwisa, uswe twāgigwe ukuya baketi babusyōbi, abītu abafwe aba bali mwipumba bapyūtīgwe, kangu lukayapo nu lusūbilo na lumolwēne kuli uswe linga Yeso atikwisa nukuboneka akabalilo kābubili. Kangu mu kalakala . . . u lumuli ulu, mu lumuli lulalula ulwa Kwisa Kwākibili, kwāli kwākulondigwa fiyo, mpaka u ndungu umwīkēmo ugu gūgo uswe lilino tukusegelēla, ukuti Yeso, akabalilo kāko Umwēne āsegelēlāga ikyēne ku kabalilo kākwānda mu misyūngūlu gilagila gya Kipīngika, Umwēne āyobīle panini fiyo isya bufwe Bwāke, ukusyilīgwa, nu busyūke. Umwēne āyobīle fingipo pa Kwisa Kwāke Kwākibili ukukinda mūmo Umwēne ābōmbīle pa bufwe Bwāke, ukusyilīgwa, nu busyūke. Popāpo mu bwēlu bwa iki, ikyēne kikufīmibilisigwa ukuya kimanyisyo ikinunu fiyo.

²⁰ Mu Lwitikano Ulukūlu, tulipo utubalilo twingi a Masimbo mingipo mu Lwitikano Ulukūlu ukufwana nu Kwisa Kwākibili kwa Kristi ukukinda kwāliko ku Kwisa kwākwānda kwa Kristi. Kilikyōsa ku luko lwa būndu, lilino ukufūma pāpo uluhōmbo lutēndekīgwe, lukwigēmekesya nubusisya pa Kwisa Kwākibili kwa Ntwa.

²¹ Lilino, uswe tulinabo u bwiputiputi ubukīndāne, kangu uswe tuli ni finyonyo ifikindane kangu i fifūndakyala ifikīndāne, lōli ubwīpūti bwītu bwa Kikristi bwālīgwe nubusisya pa bufwe, ukusyilīgwa, nu busyūke, kangu u Kwisa Kwākibili kwa Ntwa. O, ilyēne lyo līlālūsyo ilyakulōndigwa. Kangu bo uswe lilino tukusegelēla, ku gāngu amīnogōno agānalōli-ndūmbula fiyo, uswe tukwitīgāla m'misyūngūlu gilagila gya Kwisa Kwāke Kwākibili. Kula, ku njila yāngu iyakukētēla ikyēne ukwisila mu bwēlu bwa Lisimbo, lukayapo ulusubilo lumolwene lusyēle pa Kipanga panja pa Kwisa Kwākibili kwa Ntwa. I kīsu mu kāke akayīlo kālufuluganiko kyo kifikile mu lōsa kisita kulagililīgwa, ukufuma ku kilikyōsa i kipāngānio ikipelīgwa-nu-mūndu mu

kĩsu. Banyafyāle bakabagila ukubakolelèla abalāmbikigwe bābo kangĩ mma, nabōpe abalagile-babugāsi babagile ukukolelèla abalāmbikigwe bābo kangĩ mma, demokalase ikabagila ukukolelela abalāmbikigwe kake kangĩ mma, kangĩ lukayapo ulusubilo lusyele loli u Kwĩsa Kwākibili kwa Ntwa Yeso.

²² Kangĩ akēne ko lilino kamo mwa tubalilo utubĩbi ukukĩnda-tōsa kuli unsitakwītika nu ntulwanōngwa, aka umwēne ākētīlèmo siku, panongwa yakuti akabalilo ka butolwe kasegelile ku kiboko. Kangĩ akēne ko kabalilo akasayigwa ukukĩnda-tōsa kuli u mwītiki, kabuno ubutabulo buli kifuki. Filipino ifibugutula fibili nkĩsu ikilo iki, u mwitiki kangĩ nsitamwitiki. Uyu u Ntwa ikwisa ukwambilila, kangĩ uyu u Ntwa ikwisa ukutobesya. Ku Bwĩsilo Bwāke, isakusaya yumo kangĩ isakuguna u yūngĩ, pa kubonekèka Kwāke.

²³ Kangĩ ukuya ukuti iki kyo kindu kyākulōndigwa bo ikyo, une ngwinogona itolo pankyeni pa . . . pa kilābo-kyāke, ndigi, pa lusasano lwtu, ukuti uswe tukēte nulugĩndiko, kangĩ mu Masimbo, nu kukēta bo kifuki nki ukuti uswe tuli. Linga une ngulōnda ukumanya ko kabalilo kaki akēne kālī, une āngālī ngukēta ku koloko. Linga une nālōndāga ukumanya lyo lisiku liki ilya ndungu ugu uswe twītūgasyāga ngamo, pamo umwesi gwa kyĩnja, une nābagile ukukēta pa kalenda. Kangĩ linga une ngulōnda ukumanya akabalilo kākusegelèla ka kyakuboneka ikikulumba iki, une nguketa ku Lisyu lya Kyala, Ilyene likubūla akabalilo kako ikylene kili kifuki. Kabuno i Bāngēli lyāyobīle, “Akabalilo kāko ifindu ifi fikwānda ukwisa ukuboneka, fyusya untu gwāko, ubutabulo bwāko bukusegelèla kifuki.” Akabalilo kali ku kiboko.

²⁴ Ikyēne kyālī kindu ikikulumba kwa Yohani, unsetuli, pa Lusūngo gwa Patmos, ukuti akabalilo kako umwene aketege ukukētēla-ngāni kwa Kwisa kwa Ntwa. Akabalilo kāko umwēne ākētīle ifigune ifi fyālītūgēsye pa nsitamwītiki, kangĩ isayo ifi syālītūgēsye pa mwītiki, umwene alinkulalata, “Pōpe bo ulu, isaga, Ntwa Yeso!” Ikyēne fīyo kyānyenyemwīsye indumbula yāke ukufuma pa fyōsa umwēne ākētīle, ifyakuboneka bo kukālī u Kwĩsa Kwāke, umwēne alinkulāta, “Pōpe bo ulu, isaga, Ntwa Yeso!” Kangĩ akabalilo kāko ingulilo ya kipānga yōsa yāfumile pakukĩsanisigwa mu bukētēlo bwāke, kangĩ umwēne ākētīle kilikyōsa mu bunywāmo, injila ikyēne kisakuboneka, polelo ukukuta, “Isaga, Ntwa Yeso!” Ikyene kibagile ukuya kindu kyalwimiko ukuti u Kwisa kwa Ntwa kukusegelela kifuki pa kiboko.

²⁵ Yeso, akabalilo kako abafundigwa Bake bafikile pa buyo ubu abene baketaga ku kyāmumbili pamo ifindu ifyakipeligwa ifya kisu. Lilino, apa uswe tukulonda ukwima itolo amaminiti manandi. Ikyēne kitikuya ukuti bwīla kiyege kyamumbili iki kīsa kutukwāba uswe ukusōsyāpo mma, utubalilotumo itolo ifindu fyakipeligwa fīsakutukwāba uswe ukutusōsyāpo.

Ababombi ba Yeso, pamo abafundigwa Bake, basosolága ku Mwene i tempeli ya káya, Yerusalemu, i tempeli ingulumba kúko Kyala mu Lwímiko Lwáke lwa Shekinah áboníke mu Bwikémo bwa bwíkémo. Kangi akabalilo káko abéne bálimbúlíle Umwéne isya bununu buki amabwe gábíkígwe nkati, múmo u bufundi ubukulumba bwa Kyala bwabíkíle ngani ukuti amabwe aga gátumulígwe mmabuyo mingi mu kwisa nu kwisa palikimo. Kangi mu fyínja malongo mana aga kwímíka, pakálipo ni kubuna kumokwéne kwa kyákukekèla pamo a kôgo ka nyúndo. Ikyéne kyábíkígwe kyábufúndi fíyo palikimo. Kangi fikuti Kyala álisíle nkati pamwanya pa Bakerubi kangi ikyéne kyánángísye pánja u Lwímiko Lwáke lwa Shekinah, kangi múmo abéne báli nu lusúbílo ulukulumba mu kipanga ikikulumba iki.

²⁶ Kangi Yeso ababulile abene, “Komma ukukéta ifindu fyosa ifi.” Loli ubwene bwali buyo bwikemo, ubwene bwali buyo ubununu. Ubwéne bwáli buyo, nyumba ya bwítugasyo bwa Ntwa. Loli Yeso alinkuti, “Komma ukufibona ifindu ifi. Une ndinakyo ikindukimo ikyakubabúla umwe ikyo kyo kikulumbápo ukukínda iki. Kabuno pikwisa akabalilo.” Umwene alinkuti, “ukuti patisakuyapo ibwe limolyene liseyele pa liline.”

²⁷ Kali bo bununu buki uswe tukugela ukupákisya ubúndu bwítu bwakupalamasígwa, kali bo bukafu buki uswe tukubómbèla ikipánganio kyítu, bo bukafu buki uswe tukubómba nkipánga kuli isyítu—isyítu imbátiko sya kipánga, pakwisa akabalilo pápo fyósa ifíndu fila fisa kumalika nu kupyútígwa mya.

Yeso alinkwanda ukubabula abene kila, kangi abene batile, “Ngimba ikimanyilonki ikya kumalika kwa kisu kyapasi?”

²⁸ Kangi Yeso andaga ukuyoba ku bene, “Akabalilo kakwisaga akabalilo kako patisakuyapo ibwe liseyele pa liline. Umwe mwisakupilika isya mabwíte nu tupángo twa mabwíte, ifiswígu, ifisenyenda mmabuyo amakíndáne.”

²⁹ Kangi i lisiku limo, ukukilania mu California, pamwanya mu Oakland, akabalilo káko ulwéne lwáli lusako lwítu ukuya kula mu lukomano, kangi akéne káli kabalilo kakwánda ukuti unkasi gwángu álimo siku nkisenyenda. Une nálitúgèsye mu lilúka lya kuséngel’inywili, kangi une . . . i kyúmba kilikuyugánia itolo panini. Kangi i rediyo yilinkufumusya mbibimbibi, “A kasenyenda kályándileko.” Balinkuti, “Abene bikulondesya akangi mu maminiti lwele.”

Kangi une ndinkwinogona, “O, bule linga aka ko káko kabumalikisyo!”

³⁰ Une ndinkuya mwéngo ukufuma mu lilúka lyákuséngel’inywili, ndinkwágána nu nkasi gwángu uyu ágúlilága pa lukíndi, ndinkwénda ukwíngila mu lilúka ilinini ilya mikota ukwégamo tumo utukádi utunini utwafifwáni

ukutuma ku baganigwa bitu. Kangi bo uswe twāli pala, kimo mwa kyambutitu ukukinda-fyōsa, ubwipilike ubuswigisye ubu umundu ābagile ukwipilikamo siku, ikisu kyosa kilinkwanda ukusenyenda. Isupa silinkwānda ukugwa ukufuma ku mēsa, amapipa galinkwānda ukugwa ukufuma ku miyumba, kangi ukubuka mu lukindi, ukukwēlana, a bāndu balinkulalata nu kulila bo ifimatilo filinkugwa ukufuma ku fimato. Kangi imiyumba iminywāmu ni fyumba-fya-pamwanya malongo-matatu kangi malongo-mana, gilinkuyuganika palikimo mpaka ilyōsi pamo ulufūmbi ukufuma ku fimyātikilo lulinkubūnka mmwanya ngati bōga ubukulumba. Kangi bāndu balinkwānda ukulalata nu kubopa. Une ndinkuti, “Ulo lo lōbe lwa Kyala Mwenemaka, ikuyoba, ‘Tkisimbe-ni-kiboko pa kibumba.’”

³¹ Yeso alinkuti, “Akabalilo kākō umwe mukupilika isya kasenyenda mmabuyo amakindanekindane.” I kisu kyāyabanike kigwike ukusuluka mu nsebwe-unkulumba kuli injila indali, ukufwāna amafiti mahano, kangi kyābūkile kubutali ukusuluka bamia bwa mafiti nkisu. Ubuyo bumo, unsebwe-unkulumba gōsa gwāgwilile nkati. Kangi une ndinkwinogōna bo kila kyālepwiki kigwike, une nābagile itolo kifuki ukukēta u lōbe lwa Kyala Mwenemaka, ikuyoba, “Kangi bisakuyapo abakasenyenda mmabuyo amakindanekindane.”

³² Akabalilo kōsa i lisiku lyākindililāga, abakasenyenda abakindane lwēle bāsenyendile a kāya kala. Kangi ifilabu fya bwālwa filinkusyāla figwike, kangi abakinwēlwa balinkwīsūla mu ngindi. Kangi abakikulu balinkwenda mu ngindi, bafwelesinda, kangi na filifyosa ngati nafimo fikabombigwemo siku. Bāndu bapinyigwe fiyo pakisu umwīsyūgu mpaka une ngamanya iki icyēne kisakwēga ukuyugānia i kisu iki. Abēne itolo bikufwāna ukuya fiya basitakupānya. Abēne batikukētēsya mma. Kangi u nyāmbāla yumoywēne ātēndike nu buyobelo, bo une nālimpilike umwēne ni kisige kyāngu kyēne, alinkuti, “Ngimba ugwe gwākētīle iki une nābōmbīle? Une nāsenyendile imbuli yāngu. Une ne nyāmbāla gwāpamwanya.”

Kangi une ndinkwinogona, “Go mahelu maki!”

³³ Une ngalinogwinepo siku fiyo isya ikyo ukuya mahelu mumo une naabombiile papapa apa nkaya kitu, bo une ngubūka pānja mu nsebwe-unkulumba namayolo mmayolo ku Georgetown, bo ugwe kukilania ifiyabo pānja apa itolo bo ukāli ugwe ukutika unsebwe-unywāmu umpya kwīsa pānja. Pala pālipo ikimanyilo ikikulumba kitupwiki mmwanya pala, kangi icyēne kyāyobīle, “Umwēne asyūkile, ali nu Būmi.” Kangi ki kimanyilo kilakila ikikōnge, fila fibili pafyēne, kilinkuti, “Kūko buliko ubwālwa bwa Budweiser, buliko u būmi.”

³⁴ Une ndinkwinogona, “Go mahelu maki!” Ifyo fyo fyosa ifi filipo ku kyene. Kangi i Bāngēli lyāyobīle ikyo, “Bo kukāli u Kwisa Kwakibili kwa Kristi, ukuti unnyāmbāla

abagile ukuya bamahelu, ukwēnda mu fyābo bene ifinyonywo ifisita-bunyakyala, ababongotola-lupilikano kangi abakusitaka ababutungulu.” Mūmo i kīsu kīsile ukuya mu busyōbi bo ubo!

³⁵ Mu Bombay, India, lululu akabalilo kāko Billy (undumyana gwangu) na une nāli kula ndukomano ulukulumba kūko bakalongo ba maelifu ba Bahindi balinkupa u būmi bwābo kwa Kristi, palinkwīsa ukusoka ukukulumba. Kangi une ngulonda umwe muketesye a mahala ga kipeligwa. Kangi, lōsa mwa mbimbibi, ukwīsa mu nōngwa insitakumanyigwa, syōsa i njuni innini mu kāya silinkwānda ukusōkāmō ukubūka ntwāya. Kangi injuni, ukwisila mu fibugutila, silinkusōkamo ukubūka ntwāya. Kangi abene balinkwanda ukuketesya ing’ombe syosa ni ng’osi ni ngambako. Loli mu India, imbaso syaabo sikaya bo lupaso lwitw, isyēne sikaya mbaso syamipiki mma, isyēne syo mbaso sya malyālābwe amakulumba isi siyēngigwe ndāli. Kangi ing’ombe syosa sikwanda ukusokamo ukufuma mfibumba nukusokamo mu miyumba, nu kubūka kubutali pānja pakati pa migūnda nu kwānda ukufūngamila ukusyūngutila pānja pakati pa ngūnda. Polelo, lōsa lwa mbimbibi, a kasenyenda akakulumba kalinkutika nu kuyugānia pāsi ifibūmba, mipiki, amalyālābwe, imibwe gilinkubebeluka. Kangi injuni silinkusita kugomokelamo siku, kangi ing’ombe yilinkusyala mu ngunda, kangi u mūndu alinkubūka mulamula ukukīndilila ikwīnogōna ikyēne kyāli lōsa kanunu. Kangi i lisiku ilikōnge, akasenyenda akāngi kalinkuyugania, kangi imiyūmba igyākōngelelāpo gilinkusyūmbutuka ukukilania kangi imibwe gilinkubebeluka. Kangi pisiku lyabutatu, ing’ombe silinkugomokela ku fibumba kangi injuni silinkugomokela nkaya.

³⁶ O, Umwēne Yūyo ikulyēsya i mbelebēsya, Umwēne uyu ātwēle utupeligwa Twāke utunini mu ngalaba, akāli mūmi kangi ikulagila. Kangi isyēne sikuboneka ukuya na mahala amangipo ukufwana na Kyala ukukīnda umūndu ikubōmba, uyu Umwēne āpelile mu kifwani Kyāke; akabalilo kāko, unnyāmbāla ikuhelula. U tupeligwa utunini utwa kīsu, Kyala ikupa kuli utwēne kangi ifyēne fyātēndīke injila yābo ukusōkāko ku fibūmba fyītu ifinywāmu. Ifyēne āngālī figogigwe, i njuni āngālī sityēkigwe mu bulēndūke bwa malyālābwe bo ikyēne kyāyugēnie kuno na uko.

³⁷ Ifimanyilo fya Kwisa Kwake! O, iliyene lyo lisiku ilikulumba ili uswe tulimo nu bumi. Abakasenyenda mmabuyo amakīndāne, ifiswīgu, fyōsa ifīndu fila ifi Yeso āyobilepo fili apa. Ku njila yāngu iya kukētēla ikyēne, une ndikukētēsya kalikōsa kasyēle lōli u Kwisa kwa Ntwa. Ubwēne buli kifuki.

³⁸ Yeso mu...yope mu kufumusya Kwāke ku bandu Bake, Umwene alinkuti, “Manyila ikimanyisyo kya mpiki gwa māfīlu. Akabalilo kāko ugwēne go ntōfu kangi gukwānda ukubīka pānja amāni, umwe mukuyoba palumu pasēgelile. Kangi akabalilo

kāko umwe mukukēta ifindu ifi fikwānda ukwisa, manyaga ukuti akabalilo kali kifuki.”

³⁹ Kētésya iki u mpiki gwa māfilu gwāli. U mpiki gwa māfilu gukuya akabalilo kōsa kyāli kikolo kya kiYuda. Umwēne āyobile komma itolo “u mpiki gwa māfilu,” lōli “i mipiki igīngi.” “Akabalilo kāko umwe mukukēta u mpiki gwa māfilu na gyōsa i mipiki igīngi gikubīka pānja utumela twābo.” Lilino, Umwene āyobile komma gwene isya mpiki gwa māfilu, loli imipiki *igingi*.

⁴⁰ Lilino, unko uswe itolo tukētésye akabalilo kāko ikylene kikubīka panja ikimela kyāke. Uswe twitugasyaga mu kabalilo akaswigisye fiyo mu fyiŋja finandi ififikīndile. I kipānga kya Bāpānja kifumile pakuya na lumo mwa sasanio ingulumba-ukukīnda ulu ikyēne kiyīlēmo nalo siku ukufuma pala... ukufuma mmasiku ga batumigwa; o, kangi i kipanga kya Bāpānja kikāli nalo ulusasanio akabalilo kala, ikylene kyāli kipanga kya kiYuda iki kyāli nu luyigo. Lōli i kipānga kya Bāpānja, mu ififikīndelēpo ifyīnja kalongo pamo kalongo na fibili, kifumile pakuyanalo lumo mwa lusanio ulukulumba ukukīnda-syōsa isya syāmbukūlu.

⁴¹ Uswe tukwīnogōna isya uluyigo lwa Martin Luteri, ena, nkulumba, ulwēne lwāli lukulumba, lōli lula lwāli mu Germany mwēne. Uswe tukwīnogōna isya luyigo lwa Wesley ulu lwāli mu England, ulwēne lwābalanile pānja ukukilania kuno, kangi utunāndi utwa Tusūngo twāBritain, lōli lukalyēgilēmo siku ikyakukōnga ikinywāmu fiyo mma. Lōli mu lisiku ili, u luyigo ulukulumba ulu lukāli lulipo, ulwa Kikīnda-kipeligwa, lo naloliloli lukupilile ukufuma ku nyānja ukubuka ku nyānja insitampaka, i kīsu ukukilania, ukwīsila mu rediyo ingulumba ni fikalatasi na basasianongwa aba babūkile pānja, kisitakuhōmbigwa nu būndu bwa mūndu, kangi batwele ulusasanio ukuti abakalongo ba maelifu ukwandisya maelifu (igya myoyo) gipāpigwe mu Kitangalala kya Kyala.

⁴² Mu butumīgwe bwāngu ubunini ubulēnduke ubu u Ntwa āmbéle une, Une ngētīle kanunu ukukīndāpo ku myoyo imiliyoni gikwisa ku Kitangalala kya Kyala. Inogona isya ikyēne! Akabalilo kāko abāngi aba bālumbililāga, aba bapyāgila panja pa rediyo, na fyosa bo ifyo, ku maelifu-elifu. Gilipo imyōto gya luyigo igi gikwāsīyigwa pa kāmba kalikōsa nkīsu, nalōlilōli, ukufuma une . . . ukufūmba kifuki ifyīnja kalongo ifi fikīndilēpo, ukufuma papo une . . . uswe twalyandile mu lusanio. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo.

⁴³ Lilino kētésya, polelo, itolo bo kikāli ikyo, Umwēne āsolwīle apa, kangi alinkuti, “Ifibūmba fya Yerusalemu fisakukanyangigwāga pāsi na Bāpānja mpaka akabalilo ka Bāpānja kamalike.” A Bamuhamedi bēgile ukupoka akēne. Uswe tukusyāgānia ikyo. Kangi une ngulōnda umwe ukukēta ku butulwe ikilo iki, mūmo Ismaili na Isaki bakāli bali ku

likosi lya yumo nu nnine, kulakula ku Yerusalemu kũko ikyẽne kilagusigwe abẽne bisakuyaga. Kangi ifyinja finandi ifi fikindilepo pakalipo na baYuda balibosa ku Yerusalemu.

⁴⁴ Lilino, Yeso ikuyoba, “Akabalilo kako umwe mukuketa ikipiki kya mǎfilu kikubĩka pǎnja utumela twǎke.” Lilino, abaYuda babalanisigwe ku kĩsu kyõsa, imbalilo ingulumba, amaelifu-elifu mu Germany, kangi mu Italy, kangi mu United States, kangi mõsa ukukilania i kisu. Kangi Kyala, mumo Umwene ábombile mmasiku agapakwanda, ályũmĩke indumbula ya Farao, Umwene ályũmĩke indumbula ya Mussolini pa baYuda, kangi abaYuda bǎsõsĩgwe ukufuma ku Italy. Umwẽne ályũmĩke indumbula ya Hitler, kangi abẽne bǎsõsĩgwe ukufuma ku Germany. Umwẽne alyũmĩke indumbula ya Stalin, kangi abẽne bǎsõsĩgwe ukufuma ku Russia.

⁴⁵ Kangi ngimba umwe mwaketesyága u kalata gwa nongwa, ukuti uswe, u United States, tukwẽgága ulubafu na baArabu? O, nkundwe, ilisĩmbo lya kiboko lili pa kibumba! Kyalala áyobĩle, “Aligwẽsa ikusaya Israeli isakusayĩgwa, yũyo ikuguna Israeli isakugunigwága.”

⁴⁶ Lilino, une ndinakyo ikipĩcha ku kǎya, pamo une ngusũbĩla ikyẽne kyǎsimĩgwe panja pa kabalilo, kikukõlelĩgwa na basayansi, *Maminiti Matatu Pankyeni Pa Kilo-Pakati*. Linga i kĩsu kyasayansi kiyobĩle “i koloko yǎbũkĩle ukusyungutila mpaka iyene yo maminiti matatu pankyeni pa kilo-pakati,” kangi une ngwĩnogõna abẽne bakitumwĩle kila pǎsi mpaka kifuki iminiti yimoyẽne pankyẽni pa kilo-pakati, akabalilo kǎko abẽne bǎlimmwǎgĩle haidrojeni pamo okosijeni, ifya-atomu, kangi gõsa gala amaka amakulumba aga abẽne bǎbagĩle ukufwikĩla, gǎbagĩle lõsa ukupela umpyũto gõsa mu nkabalilo ka maminiti mahano. Abẽne bǎbagĩle, naloliloli ikilo iki, kisita kuya nayumo umũndu gwǎbũmi pa kyõsa ikiyabo kya America Gwakululu mu maminiti malongo matatu. Kangi ikyẽne kyo kilǎmbalẽle mmaboko ga kipǎmbo kya basitakyala aba batubẽngĩle uswe. Kangi, palubafu lwa kila, uswe tuli ni fipata ni sitima sibĩkĩgwe, fyõsa fibĩkĩgwe ukusyũngutila, pa fyõsa-fibili... ukukĩnda Siberia, ukukilania mu Hungary, na mabuyo amakĩndane, kũko i sitima syĩtu sitũgẽsyẽ, sisusigwe nu luko lulalula ulwa fyakupufulila.

⁴⁷ Bakundwe, ukwene kwilile ukukinda mumo ugwe kwĩnogonela! Sodomu na Gomora kanini bǎmẽnye, ikilo kila, ukuti abẽne bĩtugalàga isala yǎbo iyǎbumalikĩsyo. Kǎnini u Igupti ámẽnye ukuti u gwǎndumi gwǎbũfwe, uyu álagusigwe ukwĩsa, ayága pakwĩsa ikilo kila. Kanini u Pearl Harbor ásyágẽnie ubugwĩlilw’ubwĩte bula ubu bwǎbonike pabuyo. Uswe tugelĩgwe mu kyǎkugelẽla kangi twǎgĩgwe tutumukilwe! Uswe tuli kifuki ku kabalilo kǎbumalikĩsyo!

⁴⁸ Ngimba ángǎli kikuboneka fiki linga...? Abẽne,

mulamula mu Moscow, kyābagile ukutalusya ifipufulilo fila, fikulōngoleligwa ni ndōndwa na radara, kyābagile ukugwīsyā ikipufulilo kila katikati pa Lukindi Lwabuna mu Louisville linga abēne bālōndāga. Uko ko kutalusya. Kangi uswe tubagile ukwima panja pala mu nyanja pa buyobumo, pa sitima syitu, nu kutalusya yimo palapala ukutalula pa likulumba lya Moscow linga uswe tukulōnda. Ngimba āngāli kyo fiki kikuboneka, nkūndwe gwāngu, līnga ikyakusopa ikikulumba kila kikusyūmbutuka kyābagile ukuboneka pa buyo kangi ikīsu iki āngāli kikwāmbilīla u luyugānia, pa sala yilayila uswe twābagile ukwābūla ifīndu filafila nu kuyūgānia ikyēne ku lubafu ulungi? Kangi uswe tukwītūgala pa kanini kamo, akayabo, akanāndi, ikikalang’āsa ikisekele, mulimōsa, akabalilo kāko a kasenyēnda kalīle ukusyūngutīla kangi kalīle ukusyūngutīla mpaka ikyēne kili ngati ukukūmbila panja ilifūmbi. Linga umwēne abagīle ukutēndēka kimokyēne ikinywāmu ikipufuko kangi ili ilipapate mamailosi-maelifu-lwēle ga litapa-lipyu āngāli likupufukila mu mbepo, ikyēne kikubōmbāga katikati iki Kyala āyobīle kikubonekaga.

⁴⁹ Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, uswe tuli apa. Yikayapo injila iya kukīmikila ikylene. Ukulāmba kōsa. . . Uswe tubagile ukubīka u Eisenhower mu kisu kilikyōsa, kangi ikyēne kitisakwīmikāmo siku ikyēne. Yeso Kristi āyobīle utubalilo utu tukwīsaga, uswe tuli apa. U mpiki gwa māfilu gukutwāla panja ubulēnge.

⁵⁰ Mu kipiicha iki, kubutali kula ku Iran, umwe bala mu kalatasi ya *Look*, mūmo fikuti abēne balinkwēga indege ingulumba nukubūka pāsi pala nukwīsusya indege sya baYuda aba. Maelifu ga bēne, bāli pāsi pala panongwa ya kupīmbigwa ukusōsīgwapo kwa Babuloni, bāli nkati mula ku fyinja bamia malongo-mabili-na-fihano, kangi bālekigwe pāsi pala. Abēne bālimaga ni fibōmbēlo ifya matapwa ifyaiyolo. Abene bākāmēnyemo nakimo isya Yeso ukuyamo siku pa kīsu. Abene bakāmenye nakimo ikya kalikosa loli u lwiho lwabo ulwa kiYuda, inyiho isi abene bālitūgēle nasyo. Kangi akabalilo kāko indege isi silinkusuluka pāsi, nu kwānda ukupāngānia a baYūda aba pala, ukwēga abēne ukugomokela ku kīsu kyākukāya. . .

⁵¹ U nsololi āsōlwīle, ifyinja bamia malongo-mabili-na-lwele pamo malongo-matatu ifi fikindile, kangi alinkuti, “Akabalilo kāko abēne bikusōka ukufuma ku butumwa bula, Kyala isakubatwālāga abēne panja pa mapiko ga ngwasi.” U nsolōli ākētīle i ndēge yikwīsa, umwēne ākētīle abēne bikwītūgāsya pāsi, nu kubapīmba abēne mmwanya nu kubēga abēne ukugomokela ku kīsu-kya-kukāya. Umwēne akāmenye ikyākukikōléla ikyēne, umwēne itolo. . . Kyābonīke ngati ngwāsī ku mwēne, popāpo umwēne alinkuti, “Abēne āngāli bikutwāligwa ukugomokēla pa mapiko ga ngwāsī.”

⁵² Kangi akabalilo kāko abēne bāsōka ngamo mu ndēge, kangi

abakeke bābatūlāga abakāngāle, abēne balālusigwāga. Kangi abene balinkuti, “Ngimba ugwe gugomokile ku kisu kyakukāya ukwisa kukufwa?”

Abēne balinkuti, “Umma. Uswe tugomokile kukunkēta Mesiya!”

⁵³ O, isitima ya mūyi ingulumba ukufuma ukusyūngutūla i kisu, mu fyīnja finini ifi fikīndilēpo, sitūyil-umūyi ukwīngila Yerusalemu na baYuda abakāngāle, bakeke kangi bakāngāle, bafwēle i misyelekesye gyābo, bikwisa ukufuma ku busōkēl’ilisuba, ukufuma kubwīngilil’ilisuba. Kangi yitulikīgwe pamwanya pa likulumba lya Yerusalemu yo yayiolo iyanguto-ntāndatu ya Davidi, indēmbēla iyaiyolo ukukīnda-syōsa iya kisu, yikabeluka kuli ifyīnja bamia malongo-mabili-nafihano, afumusigwe ukuya kikolo ikilo iki. Umpiki gwa māfilu gukubika pānja u bulēnge bwāke.

Yerusalemu ikukula, u Ntwa ikupyānikisya,
Ifimanyilo ifi abasololi bāyobīle-ngāni;
Amasiku ga Bāpānja gamalike, nu butolwe
busito;
“Gomokela, O mwebalanile, ku bwīnu
mwībēne.”

Kabuno i lisiku lya kutabuligwa kuli kifuki,
Indumbula sya mūndu sikutoligwa panongwa
ya lētēde;
Yāga mwisusigwe nu Mbepo gwa Kyala, inyāle
syīnu sipyāgiligwe kangi sipuputigwe,
Keta mmwanya! Ukutabuligwa kwinu kuli
kifuki.

⁵⁴ Ukwēne kwīlilepo ukukīnda uswe tukwīnogōnēla. Uswe tutikwisa ku kipānga ukwēgapo i fikota, uswe tutikwisa ku kipānga ukupilika ubulūmbilili bumo ubununu, pamo ukwisa ku kipanga ukupilika ukwimba ukununu. Ifyēne fyosa fili nabo u buyo bwābo, loli kiliku iki uswe kinunupo tukwisa ku kipanga ukubomba kyo kwīlōnga lōsa na Kyala nu bupoki bwa mōyo gwītu, kabuno i Lisiku lya butabulo lili kifuki.

⁵⁵ Yeso Kristi, u Mwanundumiana gwa Kyala, āfwānikisye iki (Umwene āyobīle) ku nkikulu. Kangi mu kimanyisyo kyitu ikilo iki, uswe tukummwaga unkikulu uyu, undume gwake aabukile, kangi umwēne ātāgile yimo mwa sumuni ukufuma mu ngiga yāke. Lilino une ngwisa kugela ukulīngānia ikyo.

⁵⁶ Umwīsyūgu, linga u nkīkūlu ēgīgwe, umwe ikufimbilisigwa ukufwāla ulusāmbō lwabwēgi ukuya kimanyilo ukuti umwēne yo mmwēgi. Uko ko kumkyunga u nnyambala uyungi ukufuma ukuya na kalikosa ukubomba nu mwene. Abene bikukēta kangi abene bikumbona umwene yo nkikulu mwegi.

⁵⁷ Mu masiku gala, abēne bakāli nasyo isāmbō sya bwēgi, abēne bāli ni ngiga (abēne bikukōlēla ikyēne “ngiga”) abēne

bābīkàga pa mutu gwābo. Iyēne yāli ni sumuni kalongo, kangi iyēne yābūkàga ukusyūngutīla untu gwābo. Kangi kila kyāli kimanyilo abēne bāli nkīkūlu mwēgi, kangi nayumo u nyāmbāla āyāga ukwāngasya na bēne, nabamo abalūmiāna bāyāga pa kwāngāsāna na bēne. Abēne bāli bēgi.

⁵⁸ Yiliyōsa ya sumuni sila...Linga uswe itlolo tulinako akabalilo (lōli une ngayanako, une ngugelaga ukukyūnga amasyu gāngu kifuki mūmo kubagile), une āngāli ngubabūla umwe iki yiliyōsa yimo mwa sumuni sila syāsanusyāga. Iyēne yābīkigwe nkati mula, kangi yiliyōsa i sumuni yāsanusyāga ulwīfimbilisyō lumo lwa nkīkūlu yula. U lwākwānda, lukusanusyā u lugano lwāke ku nyāmbāla gwāke. Ikyābubili, u lufīngo lwāke lwa lwīfimbilisyō ukwītūgāla mwēlu kuli umwēne. Kangi ikyābutatu kangi kyākina kangi kyākihāno, ukukīndilila ku kyākihāno-na-fina kangi kyākālōngo.

⁵⁹ Linga ugwe kulonda ukukētēsya ikylene, keta mwa Galatiya 5. Ugwe kwisakusyagania ukuti unkikulu yula imililaga i Kipanga, kangi i Kipanga yo Nkasi unsongigwa kwa Kristi. Kangi ingiga iyi i Kipanga kibagile ukufwala yo yikwagigwa mwa Galatiya 5, iki kyo lugano, buhobofu, lutengano, kukubilwa-katali, ubununu, ukwilambika, ubololo, ubutengamoyo. Iyo yo ngiga iyi yibagile ukufwaligwa ni Kipanga, ulugano lwa pabukundwe, kisa, ubulilanisi.

Kangi u nkikulu uyu, akabalilo kako ikylene...Ikyene kyabagisenie ukuya kifuki ngisi ukuti umwene asyagenie ukuti umwene atagile kimokyene kya tsumuni tula.

⁶⁰ O, linga kalimo siku akabalilo aka i kipanga kikulondigwa ukwega ulwiyesyo ukusyagania linga ugwe ufwele i sumuni syosa, ikylene kibagile ukuya lilino. Ukwene kukuya ngisi. Si—si ngubilwo silasila na mabingo ga bwigufu ubwakonanga sikwelela pamwanya pa kisu, butulwanongwa nu bulogwe paliposa. Uswe tukwitugala nkabalilo akabibi, akabalilo kako bulipo ubunyali, abandu aba bikubuka ku kipanga itolo panongwa ya kwibikamo, abandu aba bikubuka ku kipanga ukugela ukwifisa ubwimi bwabo, abandu aba bikubuka ku kipanga nu kwiyobela u Bukristi nu kwitugala ngati bosa ba kisu, ukunwa, ukukwesa, ukulagusa; abakikulu abafwale ifyabulogwe, bikufwala imyenda igi abene bakabagila ukufwala mu i—mu kyumba kyabo ikyakufwalila, panja pa ngindi pankenyi pa kilundilo. Kangi ulugano lwabakundwe kyo kindu iki kikukisania, kifuki. Uswe tukayongesya u lutalama lumolwene, loli uswe tutagile naloli kifuki lulilosa lwa isyene.

⁶¹ Kangi kwafikaga nkilo, kangi, kumbukilaga, undume gwake ayaga pakugomokela. Kangi linga umwene ammwegaga umwene na lumolwene lwa sumuni sila luyongile, ikylene kyānāngisyāga umwēne āngwāligwe “u gwamalaya.”

⁶² Kangi linga umwēne āpīkile, pamo, ālibwāpwile mwēne mu njila yiliyōsa kangi icyēne kyākētigwe na bāndu, abēne bāntwālāga umwēne pankyeni pa mpūti kangi bātwele abaketi ukuti umwēne ālyāgigwe mu luko lula, kangi u mpūti ākētīle ukuti umwēne āli nkīkūlu umwēgi, ēgāga i sumuni (ukusōsyāmo mu ngiga yāke) iyi umwēne ābōmbelāga ubusobi nayo. Linga umwēne āfumile—āfumile pakōnānga ulufīmibilisyo lwāke, abēne bāsōsyaga ngapo kila. Linga umwēne āfumile pa kwēndēdeka, ukunāngisya ukuti umwēne akāli gwabwanalōli ku ndume gwāke, abēne bāsōsya ngapo kila. Kilikyōsa icyēne kyāli, abēne bāsōsyaga ngapo icyēne. Kangi akabalilo kāko undume gwāke āgomwikeko, umwēne ālimwāgile umwēne āng’wāligwe, kangi umwēne ānsōsyāga umwēne mbimbibi kangi akāli nakyo nakimo icyakubōmba nu nkīkūlu bo yula. Umwēne akālōndāga u nkīkūlu bo yula.

Polelo ukwene kwalyāndile ukuya ngisi akabalilo kako umwene āsyagenie ukuti umwene ātagile ikindukimo, akabalilo akākuti undume gwāke īsile, kangi ukwēne kukufika kwīlile.

⁶³ I kipānga kinunupo kiyāganiēgwe kyēne ni Lisyu lya Kyala, ubupelelesye bwītu, ubusūbiligwa bwītu, ubwiyipe bwītu. Uswe twīsile ukuya bahēhi, bapimba-luhelo, bakwēsa ngāmba, bāluhēho, bapakigwa-lāngi baYesebeli, kilikyōsa mwa kalendala iki kyōsa kya kīsu kikubōmba, i kipānga kya Kikristi kikwēndelāna ni fīndu fila umwīsyūgu mpaka ugwe kifuki ukabagila ukukīndanisya yumo yula ukufuma ku nnine. Akēne ko kabalilo uswe twēge ukwīyēnēsya. Ukwēne kukuya kwīlile.

⁶⁴ Lilino, ukuti...ukwēne kwālīlile fīyo mpaka umwe āfīmibilisigwāga ukwāsya i kandulo. Kangi umwēne alinkuyāga i kandulo. Akalyēgile umwēne u kāndulo mwēne mma, lōli umwēne ālyēgile umwēyo kangi umwēne alinkubūka kukwēlusya i nyūmba.

⁶⁵ O, nkundwe! Linga kālimo siku u kufūmbwa kwa kabalilo ka kwāsya kumo kwa kisūnda, ukutuma pānja kwa Lumuli lwa Nongwainunu, u Mbepo Mwīkēmo ukugomokela nkipānga... Komma fīyo kuli ikitima, komma kuli fimo ifyabūmilisi, komma kuli kumo icyākutēndēka icyākītīma, komma panongwa ya kunyela panongwa ya buhobofu, loli panongwa ya bwēndelema bwa kulōndesya-ndumbula kumo akabalilo kako abanyambala na bakikulu bikwisa ukuya kanunu na Kyala. Kutalusya. Uswe tuli ku kabalilo kabumalikisyo.

⁶⁶ Kangi umwēne alinkwāsya i kisūnda, ukumpa u lumuli lwāke. Kangi, nkūndwe, akasūnda kalikōsa akanini nkati muno kakulōndigwa ukuya kāsīgwe ikilo iki. Kyene ikyo mma, loli umwene ali nu mwēyo, kangi abapalamani babagile ukuketa ulufumbi lukupululuka. Umwēne ālinako akabalilo kanaloliloli akakupyāgil’inyūmba, kabuno undume gwāke āli kifuki ukwīsa.

Kangi linga umwēne ālinkolile umwēne ni sumuni yimoyēne yila yisōsigwēpo, umwēne āli “gwamalaya yumo.”

⁶⁷ Nkundwe, uswe i Kipanga kya Kyala gwabumi, mu sala ingulumba isi sīsyo uswe tulimo nu bumi, ikyēne kikutufimbilisya uswe ukukētēsya lōsa, ukubūka pankyēni pa Kyala, ukwāsya i kisūnda kya Lisyu lya Nongwainunu, kangi ukwīkētēsya twibene nukusyāgania linga uswe tutikutumukilwa, kangi fiyofiyo akabalilo kāko uswe tukukēta ifindu fyōsa ifi fikwisa. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, u Kwisa kwa Kristi kuli kifuki. Lukayapo ulusubilo lumolwene ulungi nkisu ulwa Kipanga.

⁶⁸ Kangi, keta, ikipanga kilūlēle. Ikipanga kikaya na mabyebye nagamo kangi'mma. Ugwe kifuki kutoligwa ukubasumusya abene. Ili Bangeli liyobile ukuti abene bikwīsāga mbwitugasye bula akabalilo kako abene bayobaga, “Keta, Untwa gwitu ikukaabisya Ukwisa Kwake.’ Kangi abēne bisakulyānāga kangi ukulumana yumo nu nnīne, na fyosa bo ifyo, nukulwāna ukusyūngutīla.” Ikyēne kyo itolo katikati sala yila. Kilikyosa kitendekisye. Amani gasyumbutusigwe, mumo agene gayilile bo lula, kangi ikyene kitendekisye, Ukwisa kwa Ntwa.

⁶⁹ I kipānga kya Luteri kitāgile u lumuli lwāke. I kipānga kya Methodisti kitāgile u lumuli lwāke. I kipānga kya Baptisti kitāgile u lumuli lwāke. Ikipanga kya Pentekositi kilinkutaga ubwelu bwake. Ulumuli lulilosa lukufwana lukindile.

⁷⁰ Abandu ba kiPentekosti, a bandu ba Bwikemo, bikubōmbēla itolo katikati bo yu Methodisti. Aba Methodisti bikubombela ngati baBaptisti. Aba Baptisti bikubombela ngati ba kiLuteri. A baLuteri bikubōmbēla ngati ba Kikatolika. Kangi ikyēne kyo kyōsa kigomokile ku kimokyēne ikikulumba ikinywāmu ikifuluganie kya butulwanongwa. Uko ko kotalusya. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, u Kwisa kwa Ntwa.

⁷¹ Lilino, umwēne āli nako akabalilo ka kwēlusya i nyūmba. Umwēne alinkugūsa ifipālo, umwēne alinkupyāgila ifimato, umwēne alinkwēgēla pāsi indatambwe, umwēne alinkukīndilila mpaka umwēne ākyāgile iki umwēne āyōngisye. Kangi, akabalilo kako umwene abombege, umwene alinkukolela utwāke utunini utupānga utulumbu ukwisa lilino.

⁷² Une ndikupasya kali ugwe guli gwa Methodisti, Baptisti, Pentekosti, Presbeteri, isaga, unko uswe tusangaluke palikimo. Akabalilo kāko akabalilo kala kakwīsa, akabalilo kāko i kipānga kikwāga u lugano lwāke lwapabukūndwe, akabalilo kāko i kipānga kikwāga ubwīfyūsi bwāke bwabwīkēmo, akabalilo kako ikipanga kikubwaga ubuyo bwake mwa Kristi, ikyene kisakukolela ku mbakasya isīngi isya mbili, “Isaga nukuhoboka na uswe.” Kyala ikulonda ikipanga ukungana Umwene.

⁷³ Une ngusubila ukwēne kwāli lubunju lwa Pandungu akabalilo kākō une nāyobāga pa fimbiliso sya nkikūlu, muno basayigwa, ywani uyu abagile ukukyaga ikindu ikinyafupo ukukinda ukwisa ku kaya akatele, akabalilo kako Kyala ampele unnyambala unkasi. U nkikūlu kangī u nyāmbāla yo nsitakupāgulana, abēne bo yumoywēne. Mu kipeligwa, Kyala āpelile abēne ikyākwānda bosa-babili palikimo, kangī abēne bo ndūmbula yimoyēne, u mōyo, i līnogonelo, na kilikyōsa. Akabalilo kākō Umwēne āpelile u mūndu ndufumbi lwa kīsu, Umwēne ālimpāgwile umwēne ukufuma ku nkasi gwāke. Akabalilo kākō Umwēne ālimpelile Eva, Umwēne akābūkile kukupela u—u nkikūlu, ukupimba umfu gumo *ugwākōngelelāpo* mma, loli Umwene ālyegile ukufuma ku lubafu lwa Adamu ulubambo nukutendeka unkasi. Umwene alinkuti, “Umwene yo lifupa lya lifupa lyangu, nyōfu gwa nyōfu gwangu.” Abene bali yumo mu ndumbula, moyo, kangī mu mbili.

⁷⁴ Ikyene kyo luko lwa Kristi. Kyala akālyēgile i Kipanga kya Kristi ukufuma ku kimanyiso, pamo ngimba Umwene akālyēgile Ikyene ukufuma ku kipanga-kipāgūke. Umwene ālyegile Ikyene ukufuma ku ndumbula ya Kristi, ingwebo mu lubafu Lwake, ukwisila mu Lilopa.

⁷⁵ Nkundwe gwāngu, kalumbu, une ndikupāsyā kali ugwe ubagile ukuya mwīputi bulebule, linga ugwe ukapililigwa ni Lilopa, ugwe uyōngile. Uswe tukufikaga mu ikyo, ilisiku ukufuma kilabo nkilo, nāngīsyā mūmo ikyēne kiyīlile kyākulōndigwa. Lōli ugwe uyōngile kisita Lilopa.

Lilino, polelo akabalilo kākō Umwēne āpelile u nkasi yula, umwēne āli mwīnāke. Ikyēne kyāli kindukimo kuli umwēne uku gana, ikyēne kyāli kiyabo kya umwēne.

⁷⁶ Lilino pilikisya kifuki. U nnyambala pamo u nkikulu akabagila ukubuka ku Mwanya pene papo abene bapapigwe kangī. Une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe uyobile mu ndimi, une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe uywēgile, Une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe umogile, une ndikusanusya panongwa yakuti ugwe gwābūkile ku kipānga nukuya gwābwila, ukufwāla amatani ukuya busūbiligwa bwāko; ifindu fila fyo lōsa kanunu, lōli ikyo kikaya Ikyēne mma. Kikufimbilisigwa ukuyapo naloliloli u bumobwēne pakati pa ugwe na Kristi, mpaka ugwe kuya yumo. Ugwe uli yumo! Kangi linga ugwe ukaya, bulebule. . . ?

⁷⁷ Ngimba umwe mubagile ukwinogonela ukwisa nkilo, mukatele, mōnywa, bukatale? Linga ugwe uli ndimi, makanika, ndumbilili, kilikyosa iki ugwe guli, isaga muno, akabalilo kako ugwe kubuka nkaya kīnu akanini, ugwe gwisukile mpaka ugwe ubagile ukubuka kula. Ugwe kwīgūla ikifigo kangī unkasi unnunu unnini imile pala, umwene ikukuponia ugwe. Umwēne yo mōsa imogisye kangī iyēlwisye mōsa. Umwēne ikwēnda

ukukilania kangi ukukufipa ugwe pa lisaya, umwēne ikuyoba, “Tāta, ugwe ukatēle.” Umwene ikukutugasya ugwe nkikota, umwene ikwitugāsya mwene pási pa lupagato lwako, umwene ikubika amaboko gake ukusyungutila ugwe kangi umwene ikukupapata ugwe. Ikyene itolo kikufwana ngati ukuti ugwe ukaya nkatale, ikindukimo kikupimba ugwe mmwanya. Ikyēne kyo kindukimo iki Kyala ākupéle ugwe panongwa ya nongwa yila. Ikyēne kyo kiyabo kya ugwe, lilino, linga umwēne yo nkasi gwabwanaloli.

⁷⁸ Loli bule linga imilomo gila gifipile unnyambala uyungi ilisiku lila pamo akabalilo kamo akangi? Bule linga ugwe uli gwamabyebye isya ikyo? Bule linga ingōngi sila sifugatile u nnyāmbala uyūngi? Umwēne yo naloliloli gwakinyanyasi pa lupagato lwāko. U lufipo lula lukōkya ngati lufipo lwa Yudasi. Ingōngi sila, ugwe kinunupo isyēne āngali sitikuya ukusyūngutila ugwe. O, umwēne abagile ukumogesigwe mōsa, i nywili syāke sibagile ukumyātikigwa lōsa, ifisige fyāke fibagile ukuya fyabulauni, isaya syāke sibagile ukuya syamaluba, i siketi yāke innini yibagile ukuti yigolosigwe, umwēne abagile ukuya mmogi fiyo, lōli linga lula ulwānalōli lwanaloliloli ulugīndiko nu lugano kangi ulusūbilo lukayapo pala, umwēne kinunupo ukusyāla panja pa lupagato lwāko. Ugwe utikulōnda nakimo ukubōmba nu mwēne, umwēne yo i—umwēne yo kyākumeleligwa kwa ugwe. Une ndikupāsya yo mmogi bulebule umwēne ikwipela mwēne, umwēne akāli nsobi mpaka umwēne ikwisisimikisya ukuya gwanaloli, gwanaloliloli ndumbulanyāfu, ikugana nayumo lōli ugwe, ulufipo nalumo ulūngi ukufuma ku milomo gyāke lōli igyāko, ingōngi nasimo išingī sibagile ukunkola umwēne lōli isyāko, kangi ugwe umenye ikyēne. Bo bwipilike buki, bo bwīsūbisye buki!

⁷⁹ Uyo yo ndume nu nkasi, uyu yo mwimilili gwa Kristi ni Kipanga Kyāke. Kangi akabalilo kāko ugwe kubūka ku kipānga kyāko, ugwe ubagile ukuya ni fikota ifinnunu ukukīnda nkaya, umwe mubagile ukuya ni fisōnge ifitali ukukīnda ifi filipo nkāya, umwe mubagile ukuya ni lilōnge lyamapīpa ilinunu ukukīnda, umwe mubagile ukufwāla kanunu ukukīnda, umwe mubagile ukwimba ngati njuni-ya-kyūgilo, lōli fyōsa ifya ikyo, linga ugwe kufipa nu kwēndendēka ni kisu, u lufipo lula pa lisaya lya Kristi lo lufipo lwa Yudasi-kipangapanga. Umwēne atikulōnda nakimo ikyākubōmba na ugwe. Umwēne ikukēta pa lusāmba lwāko ulwa lwītikano-kubwēgi kangi Umwēne ikwāga ingiga yisemile, Umwēne ikwāga u lugano lukīndile. Ulwēne lo luko, Umwēne ikwāga u lusūbilo lukīndile. Ugwe usulilwe ubulōgwe ni kisu. Ugwe kubūka ku fimogo ni sekelo sya gumbagumba, nu kukētélēla imbātiko sya televizioni. Ugwe kusulwa ubulogwe na Kristi, pa Mwene, mumo kunkōlēla Umwene ukuya Ndumego.

⁸⁰ Ili Bangeli lyāyobile, “Ugwe kuyoba, ‘Une ndinkabi, une

ngayanakyo ikyakulondigwa kya nakimo.” Lōli Umwēne alinkuti, “Ugwe utikumanya ukuti ugwe uli ngelebune, mpelakisa, mfwamaso, ndōndo, kangī utikumanya ikyēne.” Akēne ko kabalilo uswe twāsyāga i nyāle nu kupyāgīla i nyumba. U Kwisa kwa Ntwa kuli kifuki.

Unko uswe twinogonege ikyo itolo pa maminiti manandi akabalilo kako uswe tukwinama imitu gyitu. Ngimba ugwe ubagile? Ngimba ugwe ubagile ukusanuka ku piano, kalumbu?

⁸¹ Ngimba umwe mufumile pakubōmba fiki, kipānga? Ngimba akayīlo kīnu ko fiki ikilo iki? Akabalilo kāko a maboko gīnu gasumusigwe mmwanya mu bwīyipe bwīnu, ngimba kilipo ikindukimo kikusokile ugwe? Linga ugwe kwēndendēka ni kīsu, linga ugwe kubōmba i findu ifyo fyo fisobi, ulufipo lwāko. . .

⁸² Inogona isya ikyēne, nnyāmbāla. Nkulumba, une ngulōnda ukulālusya ugwe ikindukimo. Kangi iki kikubūka kwa Kalumbu, yōpe, kangī Nka. Nkīkūlu Nkeke, ngimba ugwe gwābagile ukwīnogōna fiki isya mwīnāko-ndumiana, linga ugwe gwāmēnye ugwe gwālimbwēne umwēne pānja ikufipa nu kukīndilila na balīndwāna abāngi, kangī umwe mwālītīkisēnie ku mwēne, kangī umwene alinkwisa kula nu kukupapata ugwe pa kiboko, nukuti, “Gwe mpala, une nguganile ugwe gwīmwēne”?

Ugwe āngālī kuyoba, “Ugwe gwi kasyōbi akanini, sōkāpo pānja pa bukētēlo bwāngu!”

⁸³ Ngimba āngālī ugwe kubōmba kiliku. . .? Inogona isya ikyēne, Nkulumba. Uswe tukaya itolo bakwītīkisania, lōli uswe twēgēne. I Kipānga kyēgigwe kwa Kristi. Uswe twe Nkasi gwa Kristi, ukutwala panja abana. Ngimba ugwe kulonda bulebule ukwisa ku kāya ka pakilo, kuli ku kwīyipa ku nkasi gwako, kangī umwene ali ni kibugutila kya bāna banini, kangī ugwe kwaga i lisiku lila. . .? Kangī akabalilo kako umwene ikwisamo, o, ifyāla fyāke fibagile ukuyaga fipakigwe (uko kokuti, linga ugwe guli gwa nkisu). Ugwe ubagile. . . Umwene abagile ukuketamo siku mmuogi fiyo, loli ugwe umenye. Inogona isya ikyene, nkundwe, linga unkikulu yula āfipāga abanyambala abangi. Linga ingōngi sila isyo sikūbatila ugwe, ikukubūla ugwe akuganile ugwe, kangī umwe mumenye ukuti ikyo kyo. . . ukuti umwēne aganīle abāngi bōpe, u lugano lwāke lukaya lwabwanaloli. Ulugano lwāke lukaya lwabwanaloli. Ulwēne lukaya lwa ugwe umma, ulwēne luli ku bāngi bōpe. Linga alipo u nyāmbāla uyūngi ukusyūngutila ugwe, ugwe āngālī kunguta umwēne ukusōsyāpo pa lupagato lwāko. Inogona isya iki ubwipilike ubu bubagile ukuya. Inogona isya ikyene, nkikulu, linga undumego isile kukāya. Komma ikyēne kyēne mma, lōli apīmibile imbūngo sya tubōmbo twābulōgwe.

⁸⁴ Kangi, o, saya indūmbūla yāko, i kipānga kilyēkigwe lōsa ni mbūngo syabulogwe syāmwambepo, isya lōsa u luko lwa

fimanyisyo na filifyōsa ifingi. Ikyene kyo kisobi! Kyala, yaga gwakisa! Yeso ikwisa, binangu. Ugwe utikuyaga na kabalilo kamokene ka kilo isi, pamo limo mwa masiku aga. Ugwe kinunupo ikētēsya lilino.

Unko uswe twipute:

⁸⁵ Balinga ba umwe mukuyoba, “Nkundwe Branham,” ni mitu gyinu ginamisigwe, amaboko ginu gafyusiyigwe, “ngumbukilaga une ndwiputo, Nkundwe Branham. Une nisile ikilo iki, une ngaliisile kuno itolo ukuti ngetigwe”? Kyala akusaye ugwe. Keta itolo amaboko. “Une ngaliisile kuno ukuti ngetigwe, une ngwisa ukusyagania ikindukimo. Kangi une ngwitika ukuti Kyala āyobīle ku ndumbula yāngu akabalilo kāko ugwe kulūmbilila, kangi une ngusyāgānia ukuti une ndi nsōbi. Une— une ngulonda ukuya Nkristi ugwabwanaloli, ugwanaloli. Une ngulonda ukuya nganigwa ugwabwanaloli, ukuti akabalilo kako une ngubuka kwa Ntwa gwāngu nu kufugama pa fifundo fyangu, une ngulōnda Umwēne ukunyūbatila unwe mu ngōngi Syāke, ikuyoba, ‘O, nganigwa Gwāngu!’”

⁸⁶ Umwe mukukumbukila Solomoni, mumo umwene āyobīle isya ikyene? Umwēne āyobile, “Isaga, nganigwa gwāngu, unko uswe twēnde ukukindamo mu fikomamanga, unko uswe twēnde ukukindamo mu ngūnda gwa fya lūma.” Mumo umwēne āyobile imilomo gyāke gyabonekāga giliti bo bulenge-bwa-maluba, na fyōsa bo ifyo. Mūmo umwēne ālinganīle u nkasi gwāke unnini, alinkuti, “Isaga, unko uswe tubūke nukwēga ubwisusye bwa lugāno.”

⁸⁷ Akabalilo kāko ugwe kufika ukusuluka ku kigemo kyāko u kwīpūta, ngimba indūmbūla yāko yo yābwānalōli fīyo kangi u mōyo gwāko nsitakubwāpuligwa fīyo mpaka ugwe kuyoba, “Ntwa Kyala, unko uswe twege u lugano lwitu,” kangi ugwe kuyoba, “Ena, Nganigwa gwangu, une nguganile Ugwe”? Pamo, ugwe ufumile pakusulwa ubulogwe? Ngimba ugwe ufumile pakwēndendeka ni kisu?

⁸⁸ Kangi isala ya Ntwa yili kifuki akabalilo kako ifimanyilo ni fiswīgo fyosa ifi, na bakalongo ba maelifu ga findu ifingi ifi fibonīke pa buyo, ukusosola, ubungw’ale bulibosa bukusosola. Ukwēne kukugwa ingīsi. Kulipo ukutalalila mu kipānga. U luyigo lukuboneka ukuya lumalike. Akayabo akabumalikisyo ka kifuki kamalisigwe. Kangi apa uswe tukwiyāga twībēne mu bulogwe. Ngimba Umwene isa kubombaga fiki? Umwene isakutuguta uswe ukufuma ku lupagato Lwake, nukuyoba, “Sokapo ukufuma pa Une, umwe mwe babomba busāmbūke.”

⁸⁹ Lilino, linga alipo yumo apa abagile ukukumbukiligwa kangi, Une mbagīle ukusuma ku miniti iyi, fyusya ifiboko fyinu kwa Kyala, nukuyoba, “Une lilino ngwiyipa nukuyoba, ukwisila mu lipyana lya Kyala, ukufuma ikilo iki mpaka une ngwitugasయా u bumi ubwabwanaloli nu butuli bwa

Kyala.” Kyala akusaye ugwe. Kyala akusaye ugwe. Kangi ugwe nkundwe, ugwe kalumbu, ugwe nkikulu nnini, ugwe nkulumba, ugwe nkundwe, ugwe uli kubwa kuno, pāsi pala, kangi ugwe ndumiana untubwa.

⁹⁰ Ngimba alipo u mundu apa uyu akapokigwamo siku, nukuyoba, “Nkundwe Branham, ngumbukilaga une, une ngapapigwemo kangi siku. Une mmenye une ngaya mma?” Pilikisya, ugwe ukapokigwa mpaka ugwe upāpigwe kabubili, ugwe itolo gwāsyūmbutwīsyē ikisyo kyāko kubwa ku Kindukimo; lōli akabalilo kāko ugwe kwitikisya Kristi ugwe upāpigwe kabubili. Ugwe kuyoba, “Nkundwe Branham, une ngakyītikīsyā Ikyēne. Une mmenye une ndi nsobi. Une lilino ngufyusya ikiboko kyangu, nukuyoba, ‘Ugwe ngumbukilaga une, nīne.’ Une ngapokigwamo siku. Une nga—siku nukugelamo ukumbombela Kristi, loli une ngulonda ukugela ikyene. Nyīputīla une, Nkundwe Branham.” Ngimba ugwe kufyusyaga ikiboko kyako, umunduyumo muno lilino? Ngimba alipo umūndu yumoywene nkati muno uyu akayamo siku Nkristi, ābagile ukukufyūsya ikiboko kyāko, kuyoba, “Ngumbukilaga une, nkundwe, ndwiputo”? Kyala akusaye ugwe, mwanundumiana. Umunduyumo uyungi ikuyoba, “Ngumbukilaga une, nkundwe”? Kyala akusaye ugwe, nkikulu. Umunduyumo uyungi, “Ngumbukilaga une, nkundwe, Une ngulonda lilino ukwitika pa Ntwa Yeso nukummwitikisya Umwene ukuya Mpoki gwangu”? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. Ikyo kyo kinunu.

⁹¹ Yumo āndongile une i lisiku limo, ikuyoba, “Nkundwe Branham, ngimba ugwe kuyoba fiki, ‘Fyusya ikiboko kyako?’” Pilikisya, akayapo nayumo uyu ikwitika mu kukōléla kwa kigemo kangi mma ukukinda mumo une ngubōmbéla. Une ngwitika mu kwisa ku kigemo, ikyo kyo kinunu, loli ikyo kitikukupoka ugwe. Iyēne lyo linogonelo lyāko, ilinogono lyāko lya Kristi. Ugwe kuyoba, “Mulimosa, linga une nālyēndīle ku kigemo.” Ikyo kyo kinunu. Lōli, bakundwe, ngimba umwe mwāsyagenie akabalilo kāko umwe mukufyūsya ikiboko kyīnu umwe mukubongotola ululagīlo lulilōsa ulwasayansi luliko? Ikiboko kyāko, ukwisila mu kipeligwa, ukwisila mu busito, kibagile ukwītulika pāsi. Linga ugwe kufyusya ikiboko kyako ikyene kikubonesya ukuti kilipo i kindu Kikindakipeligwa nkati mwa ugwe ikyo kyo kibagile ukupiika indagilo sya kipeligwa, uku fyusya ikiboko kyako ku Mpeli gwako, Kindukimo mu ndumbula yako kyatēndīke ulusalo. Kyala ikuketa ugwe kufyusya ikiboko kyako itolo mumo Umwene ikukuketa ugwe pa kigemo. Uko ko katikati kotalusya. Linga ugwe kusanusya ikyene, Kyala ikusanusya ikyene yōpe. Loli kēta, mwinangu, ugwe ukabagīla ukuya gwasinda, ugwe kufimbilisigwa ukusanusya ikyene.

Lilino unko uswe twipute:

⁹² Nsayigwa Tāta Gwakumwanya, ikilo iki ku bwandilo bwa luyigo ulu, bo akabalilo kītu kapyāgīle lōsa lilino, kangi ukukinda panandi, une ngukusuma Ugwe ukuya gwakisa ku bandu aba. Kangi tupaga, Kyala Mwenemaka, ukuti... Apa ikilo iki pabunini fiyo amaboko malongo mabili gafyukile mmwanya mu nyumba iyi, ukuti abēne balondigwaga Kristi. O Kyala, ikylene kyo myoyo gyabo. U Mbepo, a Mafuta, go itolo kifuki ukōkīgwa lōsa. Fitisakuyako fingi kangi mma. Akabalilo kāko ilitōnye ilyabumalikisyo likīndile ukufuma mu ndeko, pamo ikyākubikāmo, patisakuyapo a Mafuta kangi mma gabīkīgwe mu nyāle. Abene bikusyagania ukuti abene bali mu lisiku ilyabumalikisyo. Lukayapo ulusubilo pa kisu kya uswe panja pa Kristi. Une ngusuma ikilo iki, Ntwa, ukuti munjila yimo, mbusisya bwa kabalilo aka, u busisya, ukuti Ugwe lilino kutumaga u Mbepo Mwikemo uyu abapelile abene ukufyusya amaboko gabo, nukubapoka abene ukufuma ku būmi bwa butulwanongwa. Pāga ikyēne, Tāta.

⁹³ Kangi kuliyaga bo lukāli ulukomano ulu ukumalika, kuliyaga naloliloli amadazeni ga bēne, bingi bikulalata na Mbepo Mwikemo. Kiliyaga iki, ikitubwi kya lōsyo, itolo yaga itolo yumo ukufuma pa nnine ukōsigwa mu Ngamu imbala ya Ntwa Yeso Kristi, pa lubunju lwa Paasa, ukupānda ku bupya bwa būmi. O Gwasyēpwa Tāta Nsayigwa, une ngusuma ukuti Ugwe kumasayaga abēne. Tupaga ikylene, Ntwa. Kangi lilino, papapa pa kabalilo aka, luliyaga ulwīnogōno lwābo ukuya lwābwanalōli, abēne bālitikisyāha Ugwe palapa pāpo abēne bitūgēsye. Ifigemo fyitu kangi ukusyungutila fyō fyususigwe na bandu, kangi uswe tukusuma ukuti Ugwe kwitikisyaga abandu aba ikilo iki ukuya bāmbombo Bako. Mu Ngamu ya Kristi.

⁹⁴ Akabalilo kako uswe twinamisye imitu gyitu pasi, une ngulonda ukubalālūsya umwe ililalusyo limolyene ilisisya. Umwe mwe mwākolelile ikiboko kyīnu kangi umwe mwīpūtāga, une mmenye umwe mukāfyūsīsye ikiboko kyīnu itolo ukukēta ikiboko kyīnu kikubūka mmwanya. Ugwe gwāfyūsīsye ikyēne panongwa yakuti i Kindukimo kikukubūla ugwe. Kangi ugwe kuyoba, ni kiboko ikifyūsīgwe mmwanya, “Nkundwe Branham, une ngwitika, pankenyi pa Kyala ni kilūdilo iki, une ngwitika ukuti ikindukimo kibonike mu ndumbula yangu ikilo iki, ukuti ukufuma kilo iki ukukindilila une nguyaga mundu unkindane.” Ngimba ugwe ubagile ukufyusya ikiboko kyako, ugwe gwe yūyo uyu afyusisye ikiboko kyako, utigi, “Une ngwitika”? Kyala akusaye ugwe, nkikulu. Kyala akusaye ugwe, ugwe, ugwe, ugwe. Ikyo kyo kinunu. Kubutali kunyuma ku nyuma, ena, u Ntwa akusaye ugwe.

⁹⁵ Umunduyumo uyungi fyusya ikiboko kyako, yoba, “Une ngwitika lilino lululu ulu”? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. “U Ntwa ikumbula une ikilo iki...” Kyala akusaye ugwe, nkikulu kunyuma kula. Kyala akusaye ugwe, nkikulu ntubwa apa. “U

Ntwa ikumbula une lululu ulu ukuti ikindukimo kibonike mu ndumbula yangu, kangi une ngwitika une nguyaga nu buhobofu ubwa lusasano ulu ukukinda mumo une nayililemo siku mbumi bwangu.” Kyala akusaye ugwe. Umma ndaga, Kyala akusaye ugwe, nkikulu itugesye apa. Une nālinogwīne akēne kāli itolo kifuki kabalilo kuli ugwe uku fyūsyā ikiboko kyāko, nūgwe. Ngimba alipo uyungi, ikuyoba, “Une ngwipilika mbukindane, Nkundwe Branham, Une ngusubila une ngubuka ukufuma ku kipanga iki ikilo iki nu kuyapo kwa Kristi uyu asegelile. Une ngubūka panja pa apa ukwītūgāla ubūmi ubukīndāne. Une nguyaga Nkristi, ukwisila mu lipyāna lya Kyala. Une ngwitika ukuti Kyala angōlīle une”?

⁹⁶ Kangi linga Umwēne akukōlīle ugwe, ugwe gwe Gwāke. Leka ukwendendeka, sōkamo mu kwendendeka ni kīsu! Isaga kuno, yaga nu bumi ku Mwene lilino. Yoba, “Une ngupindukaga panongwa ya butulwanongwa bwangu bosa, kangī lilino une ngumwega Kristi ukuya Mpoki gwangu.” Ngimba pabagīle ukuyapo uyungi pankyeni pa kwīgāla? Ngimba alipo pala? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. Kyala akusaye ugwe. Ikyo kyo kinunu. Kyala akusaye ugwe. Ikyo kyo kinunu. Fīyo nsangalwike ukukubona ugwe kubomba ikyo. Umma ndaga.

⁹⁷ Ubwāndilo bwa kilo lilino, ikyēne kyo kanini...uswe itolo tutikulōnda ukubika ubukamandigwe bwīngi ku kyēne, uswe tukulōnda ukusōsyā nakalinga ukuti umwe mubagīle ukugomokela kunyuma kilabo nkilo.

⁹⁸ Itolo bo tukāli uswe ukwīgāla, ngimba alipo umūndu umbine ukufyūsyā ikiboko kyāko, yoba, “Nyīputīla une, Nkundwe Branham”? Umma ndaga, ikyo kyo bahano, ntāndātu, ihano-na-ibili, lwele, ihano-na-bana, amaboko kalongo, kalongo na yimo, kalongo na ibili, umma ndaga, lilino kalongo na itatu, kalongo na ina, umma ndaga, kalongo na ihano.

Unko uswe twinamisye lilino:

⁹⁹ Nsayigwa Tāta Gwakumwanya, Ugwe gwāgabwēne amaboko gala. Kangi, o, abēne bali apa pa nongwa yimo. Lumo abēne bo baKristi, lōli abēne bikufūmbwa ubutūli Bwāko ubukulumba. Kangi uswe tukusyāgānia, Ntwa, ukuti Ugwe gwākōlīle panja ukwisila mwa Davidi, alinkuti, “Ukwībwa mma fyōsa ifinunu Fyāke Yūyo ikuswa syōsa isya sambuko syītu, Yūyo ikubūmbulusya syōsa isya mbūngo syītu.” Une ngūsūma ukuti i Lilopa lya Kristi lisakutūsyā nubupala pa bēne kangī abēne bisakubūmbulusigwāga, ukwīkyēla u lukomano ulu ululukwīsa. Tupaga ikyene, Ntwa. Ukwisila mu Ngamu ya Kristi uswe tukusuma ikyene. Ameni.

Unko uswe twīme lilino, *Ega i Ngamu ya Yeso Na Ugwe:*

... i Ngamu ya Yeso na ugwe,
U Mwana...

Unko uswe tusanukile kula, ukuponania nu munduyumo kifuki na ugwe. Syumbutuka itolo ukusyungutila, ponia ifiboko.

Iyene ubuhofu nu lupembusye lisakukupaga ugwe,

O, ega Iyene kulikosa ugwe kubuka.

Ngamu Imbala, (Ingamu Imbala) (O yo nyafunki!)

Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa Kumwanya;

Ngamu Imbala, (Ingamu Imbala) O yo nyafunki!

Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa Kumwanya.

Lilino unko uswe mwakimyemye, bo uswe tuku kēta injila iyi, ukwimba nubutofu:

Pa Ngamu ya Yeso tukwinama,

Tukugwa bulambalale pa malundi Gake,

Mwalafyale gwa banyafyale ku Mwanya twisakumfwika ingiga Umwene,

O, akabalilo kako ubulendo bwitu bumalike.

Ngamu Imbala, (Nsayigwa Iyene.) O bunyafu buki!

Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa Kumwanya;

Ngamu Imbala, (Ngamu Imbala!) O yo nyafunki!

Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa Kumwanya.

¹⁰⁰ Lilino ikylene kyo itolo panini ukufuma pa sala ya lwele-na-yimo, ukufwana amaminiti mahano-na-mabili pamo lwele ukufuma pa sala ya lwele-na-yimo. Nukwāndāna, umwe mubagile ukufika kukaya, ukugomokela kilabo nkilo kangi uswe tukwikyelaga isayo sya Kyala, ukwikyela u kuyapo kwīnu. Kangi lilino une nāketesīsyē kifuki kalongo na mabili, kalongo na mana kuli ulubumbulusyo ikilo iki. Linga ikylene kikubuka ukwega abandu bingi ababine nkati, uswe twisa kukōlèla itolo kuli ububōmbèlo bwa lubūmbulusyo, lumo Mpyāgīlo nkilo kangi pa Ndūngu pōpe. Linga uswe tukuketa uswe tukabagila ukwega abene bōsa pa Ndūngu, uswe tukwegaga u Mpyagilo nkilo. Uswe twisa kukēta mumo ikylene kikusōkelāga.

¹⁰¹ Lilino une—une ngwīpūta ukuti isayo sya Kyala sitūsūyège nubusolofu pamwanya pa gwēsa gwa umwe, kangi Umwene aliyaga na umwe nu kusaya umwe mpaka uswe tubagīle ukwāgana kilabo nkilo kangi.

¹⁰² Unko uswe twinamisye imitu gyitu lilino itolo nkabalilo ka lwiputo, akabalilo kāko une nsuma untimi ukwisa pamwanya apa nu kusātīsyā mu līsyu lya lwīpūto.

57-0417 U Kwīsa Kwākibili Kwa Ntwa
Kitembe Kya Branham
Jeffersonville, Indiana U.S.A.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org